

nibus vastare, cursum itinerum impedire. Ugo Moncata, ac Sueffanus Dux, qui a Romana legatione discesserat, cum Aescanio, Vespasianoque Columna, illius familiae oppida propinqua urbi ingressi bellum ab ea parte Pontifici non obscure minabantur; ac nonnulli illius factionis homines Anagniam, Campaniae oppidum, muniverant; quorum motus non mediocriter Pontificibus pertimescendi Clementem mirum in modum afficiebant. His accedebat, quod cum Reipublicae Senensis statum immutare in animo habuisset, praesenti opportunitate sibi adiutum rei conficiendae patefieri ratus, licet multis dissuadentibus, qui non frangendas vires, sed omnes ad socios mittendas agebant: attamen ad Senarum civitatem animum adiecerat, ac extorres in patriam restituere decreverat: cui rei cum Virginium Ursinum, Anguillariae Comitem, praefecisset, mille ducentis equitibus, novemque aeneis machinis, & ferme octo mille peditum numero, quorum delectus in ditionibus Ecclesiae, Florentinoque imperio habitus fuerat, xiiij. kalen. julii ad Senarum moenia accessere; eodemque tempore cum triremibus, ac millium peditum numero Senensium portus invaserat. Verum cum exulum amici, & propinqui nullum tumultus edendi, ut Pontificii speraverant, signum dedissent; quamvis quater tormentis moenia coeptum esset; situs tamen natura, urbis circuitu, cui praecingendo copiae Pontificiae non sufficerent, ac praesertim popularium constantia res ad exitum perducere non potuit. At licet Pontifex diris execrationibus Cardinalem, Columnensesque devovisset, cum difficultates in dies majores oriri, spes imminui, pecuniae inopia contineri sub signis collectitios milites non posse cerneret, Ducis Sueffani nuntium, Ugonemque Moncatam pacis condiciones proponentes libenter audivit: quibus rebus agendis Romam Vespasianum Columnam Clementi veteri amicitia conjunctum miserant. Is dum ea de re tractare inciperet, exercitus pontificius, Senis relictis, palatus, arrepta fuga, sarcinis, tormentisque bellicis desertis, summo cum dedecore abiit.

His rerum eventibus Clementis iactatum animum Senatus Veneris sapius confirmare, ac Marci Foscaris oratoris prudentia, & eloquentia ad spem meliorem erigere conabatur; nunquam Rempublicam ab officio recessuram, terra, marique, exer-